

Taulukko

Vaihevuosissa annetun hormonihoidon vaikutus objektiivisesti mitattuun unen laatuun.

Etenevät unipolygrafia tutkimukset (PSG)

HT tyyppi	Kirjoittaja	Tutkimusmuoto	Tutkimushenkilöt			Hormonihoito tyyppi ja kesto	Löydökset	Kommentit
			menopausaalinen tila	N	ikä (v) vv / ka			
ET	Thomson ja Oswald 1977	Lumekontrolloitu, kaksoissokko	perimenopausaalinen	34	50	Tabl. piperatsiini estronisulfaatti 1.5mg x2/pv 8 vk	Hereilläoloaika ja heräämiset ↓ REM uni ↑	Kuumat aallot ↓, mieliala tai ahdistus ↔ (10 naisella kuumia aaltoja alkutilanteessa)
	Schiff ym. 1979	Lumekontrolloitu, kaksoissokko, vastavuoroinen	luonnollisesti postmenopausaalinen kirurgisesti postmenopausaalinen	8 8	31-65	Tabl. CEE 0.625 mg/pv tai lume 1 kk sen jälk lume/CEE 1 kk, sen jälk CEE/lume 1 kk	Unilatenssi ↓ REM uni ↑	Kuumat aallot ↓
	Erlík ym. 1981	Tapaus-verrokki	postmenopausaalinen	4	30-55	Tabl. etinyliestradioli 50 µg x4/pv 30 pv	Heräämiset ↓	Kuumat aallot ↓ (yhteydessä uneen) Ei lumeryhmää
	Scharf ym. 1997	Lumekontrolloitu, yksöissokko	postmenopausaalinen	7	45-60	Tabl. CEE 0.625 mg/pv 4 vk	Unitehokkuus ↑ Sykliset univaiheiden muutokset ja heräämiset ↓	Kuumat aallot ↓
	Polo-Kantola ym. 1999	Satunnaistettu, lumekontrolloitu, kaksoissokko, vastavuoroinen	postmenopausaalinen	62	47-65 / 56	Transdermaalinen E ₂ 50 µg/24h tai 2.5 g/pv 3 kk + 1 kk wash-out ja vastavuorohoito 3kk	Liikkeeseen liittyvät heräämiset ↓	Kuumat aallot ↓ (ei yhteydessä objektiivisesti mitattuun unitalaan)
	Antonijevic ym. 2000	Vastavuoroinen	postmenopausaalinen	11	46-62	Transdermaalinen E ₂ 50 µg/24h	REM uni ↑, hereilläoloaika kahden ensimmäisen unisyklin aikana ↓	2 vk wash-out aika 5 pitkäaikais-ET käyttäjällä Ei kuumia aaltoja alkutilanteessa
ET +	Saletu-Zyharz ym. 2003	Satunnaistettu, lumekontrolloitu, kaksoissokko, kolme-haara tutkimus	postmenopausaalinen unettomuuspotilaita	49	58	Tabl. EV 2mg/pv + dienogesti 3mg/pv tai EV 2 kk sen jälk avoin faasi EV + dienogesti 2mg/pv 2 kk	EV: latenssi S2 ↓ EV+P3mg: ei muutosta EV+P2mg: latenssi S1 ↑ ja kokonaisuniaika ↓	Koettu unen laatu ↑ Ei kuumien aaltojen mittausta
	Parry ym. 2004	Satunnaistettu, lumekontrolloitu	postmenopausaalinen	14	45-72	Tabl. E ₂ 1-2mg tai E ₂ + MPA 2.5-5mg	E ₂ : WASO ↓ E ₂ +MPA: unitehokkuus ↑, S1 uni ↓	PRL amplitudi ↑, kortisoli ↔ Ei kuumien aaltojen mittausta
	Hachul ym. 2008	Satunnaistettu, lumekontrolloitu	postmenopausaalinen	33	50-65	Tabl. CEE 0.625 mg/pv tai lume 3 kk sen jälk tabl CEE 0.625 mg/pv tai lume+ MPA 5mg (joka kk) 3 kk	E ₂ : ei muutoksia PSG muuttujiin E ₂ +MPA:heräämiset/h ↓ ja PLM ↓	Kuumat aallot ↓ (sekä E ₂ että E ₂ +MPA) RLS ↓ (E ₂ +MPA) Bruxismi ↓ (E ₂ +MPA)
EPT	Pickett ym. 1989	Satunnaistettu, lumekontrolloitu, vastavuoroinen	postmenopausaalinen	9	46-57 / 50	Tabl. CEE 1.25 mg/pv + MPA 20 mg/pv 7 pv	Ei muutoksia PSG muuttujin	Ei kuumien aaltojen mittausta Unenaikaiset hengityshäiriöt ↓
	Purdie ym. 1995	Satunnaistettu, lumekontrolloitu, yksöissokko	postmenopausaalinen	33	49-60 / 54	Tabl. CEE 0.625mg/pv + norgestreeeli 0.15mg/pv (päivät 17-28) 12 vk	Ei muutoksia PSG muuttujin	Kuumat aallot ↓ Psykologinen hyvinvointi ↑
	Keefe ym. 1999	Vastavuoroinen	postmenopausaalinen obstruktivinen uniapnea -potilaita	5		Tabl. E ₂ tai E ₂ + MPA (12 pv) 3-4 vk	REM uni ↑, heräämisepisodit ↓	Tutkittavilla ei kuumia aaltoja Uniapnea ↓
	Montplaisir ym. 2001	Satunnaistettu, kahden ryhmän hoitotutkimus	postmenopausaalinen	21	45-65	Tabl. CEE + joko MPA 5mg/pv tai mikronisoitu progesteroni 200mg/pv 6 kk	Unitehokkuus ↑, hereilläoloaika ↓ CEE +micronisoitu progesteronin aikana	Kuumat aallot ↓ Koettu unen laatu ↑
	Kalleinen ym. 2008	Satunnaistettu, lumekontrolloitu, kaksoissokko	premenopausaalinen postmenopausaalinen	17 18	45-51 58-70	Tabl. syklinen EV 2mg/pv / EV+NET 1mg Tabl. jatkuva EV 2mg/pv + NET 0.7mg 6 kk	Premenop: enemmän heräämisää S1 unesta Postmenop: heräämiset ↑, SWA ↓	Ei koetun unen laadun paranemista

Mukaeltu Kalleinen N 2008.

CEE = konjugoitu tamman estrogeeni, E₂ = estradioli = 17β-estradioli, ET = estrogeenihoito, EPT = estrogeeni-keltarauhashormonihoito, EV = estradiolivaleraatti, HT = hormonihoito, MPA = medroksiprogesteroniasetaatti, NET = noretisteroni,

PLM = periodiset raajojen liikkeet (periodic limb movements), PRL = prolaktiini, PSG = polysomnografia, REM = vilkeuni (rapid eye movement), RLS = levottomat jalat -oireyhtymä (restless legs syndrome), S = univaihe (sleep stage),

SWA = hidasaaltouaktiiviteetti (slow wave activity), WASO = hereilläoloaika nukahtamisen jälkeen (wake time after sleep onset)